

Sõidukite tehnölevaatuse ja registreerimise pakett

COM(2025) 179 ja COM(2025) 180

Otsuse ettepanek koordinatsioonikogule

Kujundada seisukoht

Peavastutaja: Kliimaministeerium

Kaasvastutaja: Siseministeerium, Regionaal- ja Põllumajandusministeerium, Justiits- ja Digiministeerium

Kaasvastutaja sisendi tähtpäev 30.05.2025

KOKi esitamise tähtpäev 18.06.2025

VV esitamise tähtpäev 03.07.2025

Seisukoha valitsusse toomise alus ja põhjendus

Algatuse reguleerimisala nõuab vastavalt Eesti Vabariigi põhiseadusele seaduse või Riigikogu otsuse vastuvõtmist, muutmist või kehtetuks tunnistamist (RKKTS § 152¹ lg 1 p 1);

Algatuse vastuvõtmisega kaasneks oluline majanduslik või sotsiaalne mõju (RKKTS § 152¹ lg 1 p 2);

Sisukokkuvõte

Algatus reguleerib ELi liiklusohutuse ja sõidukite registritega seotud reegleid, et kohandada neid uute tehnoloogiatega. Liiklusohutuse paketi eesmärk on suurendada teede ohutust ja vähendada õhusaastet, ajakohastades perioodilisi sõidukite tehnölevaatuseid, sealhulgas nähakse ette uued kontrollid elektrisõidukite komponentidele ja sõidukite elektroonilistele ohutussüsteemidele. Samuti nähakse ette uued nõuded saasteainete, eriti peenosakeste ja NOx heitmete, tuvastamiseks. Algatuse kohaselt tuleb sõidukite registreerimise ja tehnokontrolli dokumendid digiteerida, mis parandab andmete piiriülest jagamist ja aitab tõhusamalt võidelda pettuste, nagu odometri tagasikerimise, vastu. Lisaks soovitakse kehtestada kohustuslikud iga-aastased tehnölevaatused üle kümne aasta vanustele sõiduautodele ja kaubikutele ning soodustada ajutiselt teises liikmesriigis viibivate sõidukite ülevaatuste vastastikust tunnustamist.

Kas EL algatus reguleerib karistusi või haldustrahve? Ei

Kas nähakse ette uue asutuse loomine (järelevalvelised või muud asutused)? Ei

Kas lahenduse rakendamine vajab IT-arendusi? Jah

Komisjon peab edasi arendama oma MOVE-HUBi, mis on olemasolev sõidukite ja transpordiandmete vahetuse platvorm EL-is. Peavad seda laiendama nii, et see toetaks digitaalsete registreerimistunnistuste ja tehnoülevaatuse sertifikaatide vahetust, haldaks odomeetrinäite, võimaldaks reaajas andmevahetust riikide vahel. Liikmesriigid peavad komisjoni keskse platvormiga liidestama oma sõidukiregistrid ja tehnoülevaatuse andmebaasid.

Eesmärgid

Eesmärk - tõsta liiklusohutust, vähendada saastet ja ühtlustada sõidukitega seotud haldustoiminguid ELis, ajakohastades tehnoülevaate kontrolli ja sõidukite registreerimise reegleid vastavalt uutele tehnoloogiatele ja digilahendustele.

Mõju ja sihtrühm

Mõju valdkonnad

Sotsiaalala

Inimeste heaolu ja sotsiaalne kaitse

Sihtrühm: Kõik elanikud, autoomanikud

Mõju sihtrühmale: Suureneb liiklusohutus ja väheneb liiklusõnnetuste arv. Tarbijaid kaitstakse paremini pettuste eest (näit odomeetrite kerimine). Muudetakse lihtsamaks teises liikmesriigis elavatel isikutel teha sõidukite ülevaatused ja sõidukeid registreerida.

Majandus

Elanike ja leibkondade majanduslik olukord

Sihtrühm: Autoomanikud

Mõju sihtrühmale: Täiendavad tehnoülevaatuse nõuded võivad suurendada kulu autoomanikele

Sihtrühm: Tehnoülevaatuspunktid

Mõju sihtrühmale: Kuna sõidukite ülevaatusel tuleb hakata kontrollima uusi komponente nagu elektriautode akusid ja elektroonikat, sõidukite juhiabisüsteeme, NOx ja peenosakeste emissioone, siis peavad ülevaatuspunktid soetama uusi seadmeid ja töötajaid välja õpetama.

Keskkond

Välisõhk ja kiirgus

Sihtrühm: Kõik elanikud

Mõju sihtrühmale: Väheneb õhusaaste (NO_x, peenosakesed), kuna kõrge saastega sõidukid tuvastatakse paremini ja rikkis sõidukid eemaldatakse liiklusest.

Riigivalitsemine

Riigieelarve

Kas lahendusega kaasneb mõju riigieelarve kuludele? Jah

Võivad kaasneda kulud eelarvele, kui riik peab oma andmevahetusplatvormid liidestama komisjoni keskse platvormiga

Kaasamine

Kaasata algatustega seotud huvigruppe (sh tehnölevaatusega ning sõidukite müügi ja remondiga tegelevad ettevõtted; tarbijakaitseühendused jm)